

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻÓWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszotarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT SŁUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/249/25

Warszawa, 14 października 2025 roku

Szanowny Pan

Jan Hamerski

Przewodniczący

Komisji Infrastruktury

Senatu RP

Szanowny Pan

Zygmunt Frankiewicz

Przewodniczący

Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej

Senatu RP

Szanowni Państwo Przewodniczący,

w związku z rozpatrywaniem przez Państwa Komisje ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne (druk senacki nr 470, druki sejmowe nr 1525, 1663 i 1663-A, dalej jako „Ustawa”), niniejszym Związek Powiatów Polskich składa wniosek o odrzucenie przedmiotowego projektu ustawy.

Mając na uwadze sygnały otrzymywane przez naszą organizację od przedstawicieli poszczególnych powiatów, a także pojedynczych obywateli, którzy to poddają pod wątpliwość zasadność oraz słuszność uwolnienia od pobierania opłat za udostępnianie danych gromadzonych w Rejestrach Cen Nieruchomości (dalej RCN), prowadzonych przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej szczebla powiatowego, postulujemy o odrzucenie projektu ustawy w obecnym brzmieniu.

Przede wszystkim należy wskazać, że przyjęcie procedowanej ustawy w zakresie uwolnienia danych RCN odcisnie znaczące piętno na kondycji budżetów powiatów, gdyż opłaty, które obecnie są pobierane za udostępnienie danych z RCN, stanowią istotne źródło finansowania ich dotychczasowej działalności w tym zakresie. RCN to publiczny rejestr, którego prowadzenie i utrzymanie należy do właściwości starostów, a w związku z tym wymaga

zapewnienia przez te organy odpowiednich zasobów kadrowych, czyli osób tworzących ten rejestr oraz utrzymania systemu do prowadzenia bazy obejmującej RCN. Dotychczas finansowanie tych działań umożliwiały wpływy generowane przez opłaty uiszczane w ramach składania wniosków o udostępnienie informacji z RCN. W związku z powyższym, skutki ustawy zmieniającej odczują głównie powiaty, gdyż wprowadzenie braku odpłatności za udostępnianie informacji o transakcjach w obrocie nieruchomościami spowoduje obniżenie wpływów do budżetów powiatów, co przy notorycznym niedofinansowaniu prowadzenia RCN przez stronę rządową i obowiązujące mechanizmy opłat, przyczyni się do konieczności przesuwania dalszych środków przewidzianych na prowadzenie zadań własnych przez samorządy powiatowe, na realizację zadań, które finansować powinien rząd przez odpowiednie mechanizmy. W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, iż *„Projekt nie wywoła skutków finansowych w budżecie państwa. Projekt spowoduje obniżenie dochodów budżetów powiatów, z tym że nie wystąpi ono w powiatach, które dane RCN udostępniają w całości poprzez geoportal.gov.pl. Dochody powiatu z tytułu opłat za dostęp do danych RCN to kwota na poziomie ok. 8 mln zł w całym kraju, co daje średnią ok. 20 tys. zł na powiat. Uzasadnia to skreślenie przedmiotowego przepisu.”*, a przykładowo w odniesieniu do Powiatu Warszawskiego Zachodniego sytuacja kształtuje się zgoła inaczej, gdyż wpływy z opłat za udostępnienie danych z RCN wynoszą ok. 100.000,00 zł, co stanowi prawie 4% całości wpływów do tegoż powiatu i jednocześnie jest kwotą, która w przybliżeniu przekłada się na koszt utrzymania 1 etatu pracownika.

Wprowadzenie możliwości bezpłatnego uzyskania informacji z RCN będzie także skorelowane ze zdecydowanie większą ilością wniosków składanych w tym zakresie, co wymaga przede wszystkim zaangażowania większej ilości personelu do ich obsługi, chociażby w odniesieniu do osób, które pomimo złożenia stosownego wniosku nie będą korzystać z możliwości ich pobrania za pośrednictwem narzędzi informatycznych. Ponadto, uwolnienie danych z RCN będzie skutkowało koniecznością wydatkowania środków na utworzenie i utrzymanie usług informatycznych (e-usług administracji i usług sieciowych), w celu stworzenia możliwości automatycznego, a zarazem bezpłatnego pobierania danych o zarejestrowanych transakcjach przez podmioty zainteresowane, które zdecydują się i będą przygotowane do pobierania danych poprzez transmisję teleinformatyczną. Znajduje to potwierdzenie chociażby w Opinii w sprawie oceny skutków regulacji poselskiego projektu ustawy o zmianie – Prawo geodezyjne i kartograficzne (druk sejmowy nr 1525) przygotowanej przez Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu, w którym stwierdzono, iż *„Projekt budzi wątpliwości na tle przywołanych przepisów, ponieważ skutkiem jego przyjęcia będzie bez wątpienia obniżenie dochodów powiatów. Pozbawienie samorządu terytorialnego dochodów własnych, bez jednoczesnego odjęcia obowiązku realizacji jakiegokolwiek zadania publicznego już samo w sobie rodzi wątpliwości konstytucyjne. ... Skutkiem przyjęcia projektu będzie obniżenie dochodów wszystkich powiatów, także tych, które zapewniają dostęp do rejestru cen nieruchomości poprzez portal geoporta.gov.pl”* – w odniesieniu do sprzeczności projektu z art. 167 Konstytucji RP w przedmiocie dotyczącym wprowadzania zmian w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego bez zapewnienia jednocześnie stosownych modyfikacji w podziale dochodów publicznych. Na istnienie problemu uwagę zwrócili również posłowie opozycji, czego odzwierciedleniem jest wniesiona poprawka przewidująca

coroczną rekompensatę dla samorządów z tytułu utraconych przychodów, która to jednakże została bezpardonowo odrzucona przez sejmową Komisję Infrastruktury.

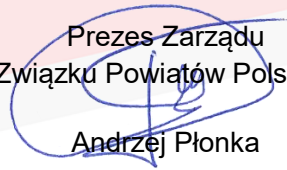
Istotna jest również kwestia nieścisłości, a w zasadzie – sprzeczności, w odniesieniu do poszczególnych stanowisk poczynionych w procesie legislacyjnym na etapie prac sejmowych w odniesieniu do procedowanej ustawy. Mianowicie, w uzasadnieniu do projektu ustawy stwierdzono m.in., że *"Dane te mogą być wykorzystywane w różnoraki sposób zarówno przez rzeczoznawców szacujących wartość nieruchomości dla różnych celów, firmy komercyjnie przetwarzające i udostępniające dane o obrocie nieruchomościami, a także przez poszczególnych obywateli, którzy chcą pozyskać aktualne informacje o cenach nieruchomości w interesującej ich konkretnej okolicy. (...) Celem projektu jest zniesienie tego obowiązku przez wykreślenie z ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne przepisów określających podstawę pobierania opłat za dostęp do RCN. Pełny, nieodpłatny dostęp do RCN wpłynie na rozwój nowych informatycznych narzędzi i usług w zakresie handlu nieruchomościami"*, zaś w Opinii w sprawie oceny skutków regulacji poselskiego projektu ustawy o zmianie – Prawo geodezyjne i kartograficzne (druk sejmowy nr 1525) opracowanej przez Biuro Ekspertyz i oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu z dnia 01.08.2025 r. w pkt VII pt. *"Skutki gospodarcze projektowanej ustawy"* wskazano, że: *"pozostawienie trybu udzielania informacji na indywidualnie złożone wnioski oraz zachowania ograniczeń wykorzystywania bezpłatnie pozyskanych danych z Rejestru Cen Nieruchomości (RCN) - tj. jedynie dla: (a) "potrzeb własnych", (b) "niezwiązanych z działalnością gospodarczą", (c) "bez prawa publikacji w sieci internet"*. Próżno szukać w projekcie ustawy w obecnym brzmieniu regulacji stanowiących, iż pozyskanie danych z RCN jest obwarowane ograniczeniami do *"potrzeb własnych"* oraz *"niezwiązanych z działalnością gospodarczą"*, co z kolei sprowadza się do możliwości komercjalizacji tego narzędzia na dużą skalę dla optymalizacji działań przedsiębiorstw specjalizujących się w obrocie nieruchomościami, czego skutkiem będzie wcześniej wspomniany znaczący wzrost ilości przeznaczonych do obsługi wniosków, a w konsekwencji zwiększenie obciążenia personelu i finalnie – zwiększenie wydatków na finansowanie tych działań bez zapewnienia jednocześnie stosownych rekompensat.

Reasumując, procedowana nowelizacja ustawy wywoła dotkliwe skutki, w negatywnym tego słowa znaczeniu, dla powiatów poprzez konieczność zwiększenia wydatków na obsługę i udostępnianie danych z RCN, które dotychczas były finansowane ze środków pochodzących właśnie z opłat za wnioski składane w tym zakresie. Ustawa nie przewiduje dla powiatów w żadnym stopniu rekompensaty na wykonywanie przedmiotowych zadań przy jednoczesnym zwiększeniu prac oraz obciążenia personelu poszczególnych starostw w realizacji tych obowiązków. Należy przy tym podkreślić, iż zgodnie z treścią art. 6a ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, zadania m.in. starosty działającego jako organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej są przez niego wykonywane jako zadania z zakresu administracji rządowej, których finansowanie pochodzi z Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, na który z kolei składają się także wpływy z opłat za udostępnienie zbiorów danych oraz innych materiałów z zasobu centralnego oraz za czynności urzędowe związane z prowadzeniem tego zasobu. Tym samym, uwolnienie danych z RCN, czyli jednocześnie likwidacja opłat za wnioski o udostępnienie takich informacji przez

starostwo, wiąże się ze zmniejszeniem środków przeznaczonych na obsługę tego procesu i w konsekwencji wymaga zwiększenia przez rząd środków udzielonych w ramach dotacji celowej, które przyczynią się do prawidłowej realizacji zadań w tym zakresie przez powiaty.

W związku z powyższym procedowana ustawa zasługuje na odrzucenie.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka